

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

POLETJE/SOMMAR 2018

ISSN-2000-2173

Št./Nr 63

Letnik/Årgång 17

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
Junij 2018, Št./Nr 63, Letnik/Årgång 17

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 580 izvodih

Naslovna fotografija/omslagsfoto: Danni Stražar
Fotografija na zadnji strani/sista sidan: Zvone Podvinski

Va vsebino objavljenjih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSD	3
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	8
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING.....	10
SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO SLOVENIJA, OLOFSTRÖM	13
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM.....	16
SKM	17
KULTURA – KULTUR	22
KNJIŽNI KOTIČEK – BOKHÖRNAN	24
SMEH JE POL ZDRAVJA	25
ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET	25
NOVICE IZ SLOVENIJE	27
NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA	28
RECEPTI – RECEPT	29
SVETOVNI DAN ČEBEL: 20. MAJ	33
V SPOMIN – IN MEMORIAM	35
POLETNE PRIREDITVE V DOMOVINI	38

Glavni in odgovorni urednici/ huvudredaktörer: **Danni Stražar, Suzana Macuh**

Častna članica uredništva/hedersmedlem: **Augustina Budja Bencek**

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör: **Danni Stražar**

Naslovi & lektura šved. besedil / Adresshantering: **Suzana Macuh**

Naslov uredništva / Redaktionsadress: **Slovenska riksförbundet i Sverige**

Box 145

731 23 Köping

E-naslov/E-post:

slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 1. septembra 2018!
Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 1 september 2018, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSSORD

Ne morem se upreti, da ne bi teh uvodnih besed pospremila z lepo mislijo, ki seveda ni moja, a mi je segla do srca.

»Srečo iščemo vsepovsod, a smo podobni Tolstojevemu beraču, ki je življenje presedel na loncu z lata in prosil novčiče od mimoidočih, ne da bi se zavedal, da je njegovo bogastvo tik pod njim. Tvoj zaklad – tvoja popolnost – je že v tebi.« (Elizabeth Gilbert)

Sama menim, da je v tem svetu, ko ure, dnevi in leta minevajo, kot bi švignil, in ko nam vsepovsod ponujajo instantne, hitre rešitve za srečo in za vse drugo, je morda še toliko pomembneje razmisliti o tem, ali res potrebujemo vse tisto navidezno okrog nas, ki naj nam bi prineslo srečo. Morda pa je sreča vseeno v nas - in tisto, kar odsevamo, preprosto osreči tudi vse okrog nas in naredi svet lepši tudi za druge. Sreča je lahko droben nasmeh mimoidočemu, zadovoljstvo v tem trenutku in ne šele jutri, morda je sreča dobro delo, ko nekomu prisluhne in mu morda polepšamo dan. Včasih je dovolj že topel pozdrav in vprašanje: Kako si? Želim vam torej, da bi v življenju, ne glede na starost, počeli, kar imate radi, vedno našli nove stvari in nove izzive, se obdali z dobrimi ljudmi in preprosto bili srečni zdaj in tukaj.

Danni

Jag kan inte gå låta bli att inte skriva dessa inledningsord med ett citat (som inte är mitt, men det etsades fast i mitt minne)

»Vi är som Tolstoys berömda tiggare som tillbringade sitt liv på en guldkruga och bad om pennies från varje förbipasserande, ovetandes om att hans förmögenhet var rätt under honom hela tiden. Din skatt - din perfektion - finns redan inom dig.« (Elizabeth Gilbert)

Själv tycker jag, att i denna värld när timmar, dagar och år går så fort, där vi blir erbjudna genvägar till lyckan och till allt annat, är det viktigt att fundera på om vi faktiskt behöver vara omgivna av allt det materiella som sägs bringa lycka. Tänk om lyckan finns inuti oss och det vi tillför, gör andra runt om oss lyckliga? Lycka kan vara ett litet leende, tacksamhet här och nu och inte en annan dag, lycka kan vara en god gärning genom att lyssna på en medmänniska, ibland räcker det med en hälsning och den enkla frågan: "Hej, hur mår du?" Jag önskar er all lycka i världen, att ni gör det ni tycker om, utforska nya saker och hitta nya utmaningar, var omringade av människor ni tycker om och var helt enkelt lyckliga här och nu.

/D

PRESESEDNIK IMA BESEDO

Čas beži in spet se sprašujem, le kam se mu mudi. Vstopili smo v novo leto v upanju, da nas čaka prijetno obdobje, tudi na osebni ravni upam, da bo vse boljše glede zdravja, obenem pa, da se bomo dobro razumeli, spoštovali in bili uspešni pri svojem delovanju. Spoštovani člani vseh društev, ki ste obenem člani Slovenske zveze, naj vam pozdravne besede polepšajo vsakdan in naj sežejo v prostor, namenjen druženju Slovencev, torej vseh nas, vaših rojakov, ki živimo tukaj na Švedskem. Vsem prav lep pozdrav. Kot po navadi želim napisati in povedati nekaj lepih misli, ki naj nas povezujejo in nam bodo vodilo pri delovanju v društvih ali pa ob kakšnih aktivnostih ter srečanjih.

Če malo pomislimo za nazaj, lahko vidimo in tudi občutimo velike spremembe v življenju na vseh področjih. Člani Slovenske zveze postajamo starejši in mnogo zvestih članov nas je žal že zapustilo, veliko naših ljudi pa je po vsej Švedski tudi v domih za ostarele ljudi. Stvari se pač spreminjajo, je pa vse to tudi zelo zaskrbljujoče za obstoj Slovenske zveze. Leta in leta se trudimo, da bi pridobili mlajšo generacijo k delovanju in v svoja društva ali k Slovenski zvezi, vendar je po mnenju vodilnih po društvih in na podlagi neke anketne raziskave vse skupaj skorajda brezuspešno.

Kot predsednik zveze si želim, da bi delo Zveze potekalo v najlepšem redu in po začrtanih smernicah, ki jih imamo za leto, ki je pred nami. Za nami so že štirje delovni meseci delovanja društev, izvedeni so bili tudi letni občni zbori, in ob tej priložnosti želim veliko uspeha ter modrosti vsem vodilnim v slovenskih društvih na Švedskem, prav tako pa želim veliko uspeha celotnemu ter nespremenjenemu upravnemu odboru Slovenske zveze. Ta dopis je lepa priložnost, da se iskreno zahvalim celotnemu upravnemu odboru Slovenske zveze za ves trud in delo v dobro Slovenske zveze. Prav tako iskrena hvala vsem vam, spoštovani člani Slovenske zveze, za sodelovanje ter zvestobo s članstvom, in želim si, da se še naprej trudimo in skupnimi močmi izvajamo vse svoje značilne dejavnosti tudi v prihodnosti, da bo Slovenske zveza na Švedskem lahko še naprej obstajala.

Dovolite, da se malo dotaknem zadnjega srečanja za binško praznik. Res mi je bilo toplo pri srcu, ko sem videl toliko nasmejanih in zadovoljnih obrazov, vesel sem bil, ko sem pogledal najprej v cerkvi in pozneje še po dvorani in videl, da so vsi stoli zapolnjeni. Lepo je, da smo slovenski romarji vedno zvesti temu prazniku in vseslovenskemu srečanju. Stisk roke drug drugemu ima ob takšnih srečanjih velik pomen in pomeni spoštovanje, kajti preveč je stvari in sprememb, ki nastanejo med časom, ko se ne srečamo. Bodimo torej trdni in pogumni, vsem vam pa želim veliko zdravja v upanju, pa da se zopet snidemo naslednje leto.

Kot sem omenil na samem srečanju, smo v Slovenski zvezi sprejeli sklep, da povečamo finančno pomoč društvom pri stroških prevoznih sredstev, da bodo društva lažje načrtovala prevoze na različna srečanja slovenskih rojakov po vsej Švedski. Ob tej priliki se želim lepo zahvaliti res vsem, ki ste kakor koli pomagali pri organizaciji in izvedbi letošnjega binkoštnega srečanja. V veselje mi je bilo videti vesele in zadovoljne ljudi okrog sebe.

Čas je za poravnavo članarine v društvih in tudi v Slovenski zvezi, letos naj bi to naredili do zadnjega dne v maju, za naprej pa je spremenjeno in sklenili smo, da se članarina poravna do zadnjega dne v januarju, hkrati pa naj bi društva takrat poslala tudi sezname članov ter izpolnjen obrazec, ki smo ga poslali vsem predsednikom slovenskih društev na Švedskem.

Načrt aktivnosti Slovenske zveze

V mesecu juniju praznujemo nastop poletnega časa (Midsommar) in Dan državnosti samostojne Slovenije. Uživajte in se lepo imejte ob teh praznovanjih. Naj to priložnost izkoristim še za to, da vam vsem želim lep dopust, srečno pot, pa brez nezgod, kamor koli vas že popelje pot.

Občni zbor Slovenske zveze na Švedskem

Občni zbor Slovenske zveze se je odvijal 14. aprila v Jönköpingu, sam sestanek občnega zbora pa je potekal v prijetnem vzdušju vse prisotnih. Zaželeno je bilo, in tako bo tudi ostalo, da se občnega zbora udeležita najmanj dva predstavnika vsakega društva. Spoštovani člani, potrudite se v prihodnosti in naj vabilo velja že za naprej. Imeli smo veliko čast se srečati z veleposlanikom g. Tonetom Kajzerjem in častnim konzulom g. Dariem Križem. Vsi zbrani smo bili zadovoljni z njuno navzočnostjo na občnem zboru Slovenske zveze, saj je bilo to namreč naše zadnje srečanje in skupno sodelovanje z g. veleposlanikom Tonetom Kajzerjem, saj g. veleposlanik zaključuje svoj mandat in se z družino vrača v domovino Slovenijo.

Na zboru smo obravnavali vse, kar je bilo na dnevnem redu, in tudi potrdili smernice in sklepe, o katerih smo razpravljali na občnem zboru. V pismu Predsednik ima besedo sem omenil, da je na letošnjem zboru prišlo do sprememb glede datuma plačevanja članarine, ki je po novem določen za zadnji dan v januarju, in takrat morajo društva poslati tudi posodobljene sezname članov. Novost je tudi, da bodo vsa društva izpolnila obrazec z naslovom Rapport om antal medlemmar från föreningar. Obrazec bom po e-pošti poslal vsakemu društvu.

Novo je tudi, da smo zvišali prispevek za izvedbe slovenskih srečanj v kombinaciji s praznovanjem določene obletnice društva, zvišali pa smo tudi pomoč za potne stroške za avtobus in kombi, enako kot do zdaj pa velja, da društva po izvedenih projektih vrnejo Slovenski zvezi samoprisevek. Rad bi poudaril, da se morajo društva tega držati, zato da bo pravično do vseh društev.

Na občnem zboru nismo potrdili, kje bo srečanje vseh generacij.

Predsednik Slovenske zveze Alojz Macuh se je lepo zahvalil gospodu Tonetu Kajzerju za dobro in uspešno sodelovanje na kulturnem področju s slovenskimi rojaki na Švedskem v preteklih letih in mu tudi zaželel dobro počutje skupaj z družino doma v Sloveniji, V teh

letih smo se zelo navezali na gospoda veleposlanika, in rojaki na Švedskem ga bomo prav zares pogrešali. A takšna je pač njegova služba in odločitev, želim pa mu vse najlepše pri opravljanju novih funkcij na novem delovnem mestu, v upanju, da se bomo še kdaj srečali.

(foto: veleposlanik g. Tone Kajzer in Alojz Macuh, predsednik SZ)

Predsednik se je prav tako lepo zahvalil članom upravnega odbora za dobro in uspešno opravljeno delo.

(foto: Marjana Ratajc in Alojz Macuh)

(foto: Suzana Macuh in Alojz Macuh)

Več in spodbudnih pohvalnih besed je predsednik namenil urednicama Glasila, ki si zaslužita pohvale in spodbudo, kajti Glasilo je strokovno urejeno in zavedam se, da so izrečene besede premalo, pa vendar majhna pozornost pomeni veliko pri nadaljnjem delu.

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Ko bo izšlo poletno glasilo, bo minilo že skoraj 6 mesecev letošnjega leta. Le kam čas tako hitro beži? Letos je pomlad zamujala za skoraj cel mesec, zadnje 14 dni pa je kar vse podivjalo ob toplih sončnih žarkih. Naj le bo tako, čeprav se mi smilijo ljudje v zgornjem delu Švedske, ki se borijo z naraslo vodo zaradi snega, ki se topi ob toplem vremenu in puštoši.

Podnebje se spreminja in nam daje vedeti, da moramo nekaj storiti, ker za nami so naslednje generacije. Vse to cvetje kar tekmuje glede barv, le v vročini precej hitro oveni in dež bi bil potreben. Svoje težave imajo tudi alergiki, saj je letos v zraku veliko cvetnega prahu.

V društvu smo po slovenski maši praznovali Dan mamic in staršev, jih obdarili z nageljni in pogostili z narezkom.

Romanje v Vadsteno je bilo 19. maja, kjer so bili navzoči pevci iz Nemčije, MePZ Slovenski cvet, Dominik Krt iz Slovenije, ansambel Vasovalci, gostje in župnik David iz Švice in seveda odhajajoči veleposlanik gospod Tone Kajzer z družino iz Kopenhagna. Lahko rečem, da je bil eden najboljših ambasadorjev doslej, rad se je družil z nami v Vadsteni, bil vedno dostopen in prijazen.

Zavedal se je, da je bil tukaj zaradi Slovencev in ne obratno. Velikokrat smo imeli občutek, da so prejšnji veleposlaniki komajda čakali, da so po maši odšli domov, pri njem pa nikoli nismo imeli tega občutka.

Gospodu in njegovi družini želimo srečno vrnitev domov in upamo, da nas bo na nas vezalo veliko spominov na lepe trenutke, ki ste jih preživel med nami. Hvala vam za vse! Vašemu nasledniku pa izrekamo srčno dobrodošlico med nas in upamo, da se bo nadaljevalo dobro sodelovanje z nami.

Dan državnosti v Angeredu bomo praznovali pri maši v juniju.

Upokojenci v cerkvi bodo polletje zaključili s kosilom v Fars Hatt v Kungälvu. Nekaj starejših pogrešamo, smo pa veseli novih, saj se imamo zares prijetno, kadar smo skupaj.

Babice smo ob kavi, smehu, klepetu in sprehodu tudi malce obdarile ob rojstnem dnevu, saj je naša Ančka že odšla v Slovenijo. Postale smo starejše, naši partnerji tudi niso najbolj pri zdravju, zato večkrat uporabljamo telefon, da smo v stiku med seboj.

Karel se zahvaljuje socialni skupini za cvetje, ki ga je bil deležen ob bolezni.

Leta minevajo, zato spet navajamo nekaj jubilarantov:

Julij: Ana Ratajc 75 let

August: Ivan Maček 85 let

September: Marjana Ratajc 50 let

Člani skupaj z upravnim odborom čestitamo slavljenecem in jim želimo veliko zdravja in sreče še naprej.

Naj vam rojstni dan privleče mnogo smeha,
sonca, sreče, takšna, ki ne pobriše je nikdar več iz vaše hiše!

Počasi se končuje šolsko leto, sledijo mature in začetek težko pričakovanih počitnic. Vsak bo odšel po svoje in užival ob zasluženem dopustu in počitku. Uživajte in si naberite novih moči za jesen. Vsem želim lepe sončne počitnice/dopust. Pazite nase!

Vinogradi in trte naše bregove krasijo,
na preobloženih trsih
se grozdne jagode zlatijo.
Kaj treba v življenju je vse postoriti,
preden bi mogle se te pozlatiti,
veste, samo tisti vinogradnik ve,
ki v vinogradu svoje pusti srce.

Lep pozdrav

Za Slovenski dom

Marija Kolar

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Binkoštno praznovanje leta 2018

Za ta lep binkoštni praznik smo se zbrali slovenski romarji, prijatelji iz vseh koncev Švedske, v središču mesta v Vadstena. Praznik je bil še posebej posvečen vsem romarjem od blizu in daleč, tako tudi rojakom iz društva Simon Gregorčič Köping. Nepozabno lepo vreme, ki nam je bilo tokrat naklonjeno, je samo dokaz da smo pravi in zvesti romarji za takšen lep praznik.

Dobra volja vedno velja, so govorili modri možje, in občutki so bili lepi in nepozabni. Dogaňanje v Vadstena je bilo res veselo sproščeno, in romarji smo lahko ponosni, da nam je bil podarjen tako pomemben in blagoslovljen binkoštni dan. Za naprej si želimo, da ostane še vrsto let srečanje za binkoštno praznične dni.

Kot predsednik društva si želim, da ostanemo zvesti romarji, potrudimo se v društvih in kot posamezniki, da po svojih močeh pridobimo še tiste slovenske rojake, ki še ne poznajo tega lepega binkoštnega srečanja v Vadstena. Spoštovani slovenski rojaki, trudite se za to, da se bomo v prihodnje znova srečali na binkoštnem srečanju v velikem številu.

Misel je lepa in spodbudna, da obdržimo to tradicionalno srečanje. Mestece Vadstena nas iz leta v leto vedno znova vabi, da obiščemo svojo slovensko lipo. Letos je bila lipa obiskana že dvajseti zapovrstjo, in praznovali smo 45-letnico srečanja zvestih romarjev,

Även i år samlades slovenska och svenska vänner från hela Sverige på vår årliga pingsträff i Vadstena. Som ordförande i föreningen och i riksförbundet hoppas jag att vi håller denna tradition levande i många år framöver. I år samlades vi för tjugonde gången i rad vid slovenska trädet LIPA (Lind) och för fyrtiofemte gången i Vadstena.

Stort tack till alla som deltagit på alla sätt och vis i Vadstena i år och jag hoppas på en minst lika trevlig resa nästa år igen.

(Foto: na poti v Vadstena.)

Občni zbor društva Simon Gregorčič Köping

Znova smo se zbrali na občnem zboru društva, saj je res hitro minilo leto dni, odkar smo ga imeli nazadnje. Če malo pomislimo nazaj, občutimo in vidimo v življenju velike spremembe na vseh področjih. Vse to povzroča tudi zaskrbljenost za obstoj društva. Vsa leta se trudimo, da bi pridobili mlajšo generacijo v delovanje društva, ampak je naš trud zaman, počasi ne vemo več, kaj še storiti, kako prepričati nekatere mlajše člane, da so slovenskega rodu. Poglejte, spoštovani člani, vse to je pravzaprav stvar prioritete. Zakaj se pa recimo najde čas za vse drugo, samo za ta kanček slovenskega druženja ne?!

Vsi skupaj se potrudimo, da bomo ohranili slovensko besedo, kulturo in navade, ki so še toliko pomembnejše za vse nas, ki živimo zunaj domovine Slovenije. Sam še vedno razmišljam pozitivno in sem poln upanja, da bi bili zadovoljni in močni na vsakem koraku. Vedno se najde čas za pomoč in skrb za drugega, pa naj bo to doma ali pa društvenih prostorih.

Spoštovani člani društva, naj se ob tej priložnosti lepo zahvalim celemu upravnemu odboru za ves trud in skrb v dobro našega društva, posebno zahvalo pa sprejme gospod Franjo Breznik za trud in spoštovanje, ki ju je vsa ta leta namenjal društvenim dejavnostim. Vem, da beseda hvala ni veliko, ampak pomeni dovolj, s stiskom roke ter šopkom rož smo Frančku izpolnili željo, ki jo je nosil v srcu, da bi se namreč naprej v življenju rad bolj posvečal svoji ženi Jožici. Zaželeli smo mu zdravja v prihodnjih letih ter srečevanja z nami še naprej. Prav tako hvala vam, spoštovani člani, za sodelovanje ter zvestobo, ki jo namenjate društvu. Želim, da se še naprej trudimo in skupnimi močmi peljemo vse naše dosedanje dejavnosti, ki so značilne za nas, tudi v prihodnosti.

Dragi slavljenici!

Vsem, ki ste praznovali in ki boste praznovale rojstne dneve poleti, in vsem, ki imate kakršne koli obletnice, želim vse najboljše za vaš praznik.

Hitro dnevi hitijo, drug za drugim se vrstijo,
in iz leta v leto prihaja dan, ko praznuješ svoj rojstni dan.
Zato najlepše voščilo naj velja, ni veliko - je pa iz srca.
Veliko zdravja, sreče ter upanja vam vsem, spoštovani slavljenici,
smeh in dobra volja pa naj vas spremljata na vseh poteh.

Želim vam vse najboljše! Predsednik društva Simon Gregorčič Köping

Grattis till er alla i föreningen som fyller år.
Jag önskar er allt väl, på födelsedagen,
Ordförande i Slovenska Föreningen Köping

Alojz Macuh
Predsednik društva Simon Gregorčič
Ordförande Slovenska föreningen Köping

foto: https://www.freepik.com/free-photo/valentine-romance-leaf-passion-affection_1047655.htm«>Designed by Freepik

Dopust

Vsem skupaj želim lepe poletne počitniške in dopustne dni, naj vam bo prosti čas mine v iskrenem veselju in v dobrem razpoloženju. Naučijte se veliko dobrega, srečno pot vsem, ki se boste podali na pot, prav tako pa vsem, ki boste ostali doma, želim lepe tople poletne dni.

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO SLOVENIJA, OLOFSTRÖM

V soboto, 17. marca 2018, smo praznovali Dan žena in obenem imeli tudi občni zbor.

Izvolili smo nov upravni odbor, ker je naš predsednik Janez Rampre odstopil zaradi bolezni. Praznovanje smo začeli z občnim zborom, saj smo morali izvoliti novega predsednika.

Člane ta zanimalo finančno delovanje našega društva in delo v naslednjem letu.

Finančno stanje društva je na dobri poti in tudi delo društva dobro poteka.

Na koncu smo izvolili nov upravni odbor, ki šteje 6 članov.

Za predsednika je izvoljen Miran Rampre, podpredsednica je Silvana Stopar. Blagajnik je Janko Kalecinji, tajnica Jana Bizovičar, za zabave pa je zadolžen Janez Zbasnik, ki mu bo pomagal Janez Rampre,

Po občnem zboru smo najprej podelili rože in steklenico vina ter se zahvalili svojemu dose-danjemu predsedniku Janezu Rampretu za dobro delo. Zatem pa smo z nageljčki obdarili naše žene.

Vse prisotne smo pogostili z dobro večerjo. Po njej smo peli, rajali in se veselili.

Društveni načrt za leto 2018:

17. marec: Občni zbor in praznovanje dneva žena

19. maj: Romanje v Vadsteno

26. maja: Balinanje in srečanje v društvu

25. avgust: Piknik v Barnakälla

29. oktober: Vinska trgatev

15. december: Božično praznovanje

Slovenska maša je vsako peto nedeljo v mesecu.

Izlet in romanje v Vadsteno

19. maja se nas je zbralo štirinajst članov iz KD Slovenija, ki smo se z mini avtobusom odpravili na romanje v Vadsteno. Vreme je bilo prekrasno toplo in sončno.

Srečanja v Vadsteni smo se udeležili z različnimi generacijami. Vzdušje je bilo veselo in dan prečudovit. Viktor Semprimožnik in njegov sin Leon sta nastopila tudi v kulturnem programu (foto spodaj).

Ko smo se pozno ponoči vračali domov, smo bili res vsi zadovoljni.

ZAHVALA

Hvala, Viktor in Greta, za obisk in nastop pri Jožetu v Ronnebyju 11. maja v domu za ostarele Ågårdsko. Bilo je presenečenje. Joze že šestnajst let boleha za Parkinsonovo boleznijo, zadnja tri leta pa ne biva več doma s svojo družino.

Hvala tudi gospodu Zvonetu za tolažbo in tople besede.

Hvala vam! Magda in Joze z družino Stopar.

Našemu dragemu Viktorju tudi čestitamo za 80. rojstni dan, ki ga je praznoval 23. marca. Viktor, vso srečo ti želimo ter obilo zdravja, da bi se mnoga leta bil med nami skupaj s svojo harmoniko.

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

Slovensko društvo v Stockholmu vošči vsem bralcem prijetno poletje!

Izkoristili bi priložnost in se zahvalili vsem organizatorjem in sodelujočim na srečanju v Vadsteni. Posebna zahvala gre Ulli Luin, ki je darovala slovenske knjige po pokojnem možu Franku. Izkupiček od prodaje gre v društvene namene, neprodane knjige pa bo g. Zvonko Podvinski prepeljal v Slovenijo, kjer se bodo podarile v dobrodelne namene.

Skladno z uredbo GDPR bo društvo revidiralo podatke o članih. Neaktivni člani, ki v zadnjih treh letih niso plačali članarine, bodo tako izbrisani iz registra članov, s tem prenehajo pošiljati novice in vabila na društvene dogodke, od Slovenske zveze pa Slovensko glasilo prejema samo člani društev. Še vedno pa ste vabljene k ogledu naše spletne strani, kjer objavljamo relevantne novice in vabila. Tam je dostopna tudi celotna izjava v skladu z uredbo GDPR.

Slovenska föreningen i Stockholm önskar alla läsare en glad sommar!

Vi vill passa på att tacka arrangörerna och alla deltagare för en fantastisk dag i Vadstena. Ett särskilt tack går till Ulla Luin, som har skänkt slovenska böcker från sin avlidne make Frankos bibliotek. Böckerna var till salu för en symbolisk summa (10 kr styck) och förtjänsten kommer att användas till ett av föreningens arrangemang. De böcker som inte har sålts kommer Zvonko Podvinski att transportera till Slovenien och skänka till välgörenhet.

I enlighet med GDPR-förordningen kommer föreningen att revidera medlemslistan. De medlemmar som inte har varit aktiva och betalat medlemsavgiften under de senaste tre åren kommer att tas bort. Konsekvenserna blir att inga utskick kommer att göras, varken från föreningen eller från Slovenska riksförbundet. Nyheter och inbjudningar kommer dock fortfarande publiceras på föreningens hemsida. På hemsidan finns även hela meddelandet publicerat i enlighet med GDPR.

SKM

BINKOŠTI 2018

Vadstena 2018, 20-letnica slovenske lipe v Vadsteni ter 45. vseslovensko romanje

Rojaki iz vse Švedske so se ob binkoštnem prazniku letos že 45-ič zbrali pri sveti Brigiti Švedski v Vadsteni. Slovesno somaševanje je vodil nadškof Marjan Turnšek, ki je podelil zakrament svete birme trem mladim; spomnili so se 20. obletnice posaditve slovenske lipe.

»Naj slovenska lipa, ki je simbol slovenstva, zeleni tudi za krepitev prijateljstva in sodelovanja med Slovenijo in Švedsko«; g. Tone Kajzer, slovenski veleposlanik

Romanje in srečanje je v soboto, 19. maja 2018, pripravil misijski pastoralni svet pod vodstvom narodnega dušnega pastirja Zvoneta Podvinski. Glavno finančno podporo je tudi letos prevzel Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Pri finančni podpori je pomagala Slovenska zveza na Švedskem, ki jo vodi Alojz Macuh.

Bilo je prečudovito sobotno jutro, ko so se romarji z vseh koncev Švedske podali na pot v Vadsteno z avtobusi, ali z osebnimi avtomobili. Nekaj posebnega je bilo v zraku, ko smo se bližali proti Vadsteni, ki nas je pričakovala z odprtimi rokami, tako kot vedno. Tam so prispeli najprej gostje iz Slovenije, člani ansambla Vasovalci, ki so poskrbeli za slovensko vzdušje pri sestrah ter predvsem v dvorani. Letos so ponovno razveselili srce rojakov na Švedskem romarji iz Švice, ki jih je v Vadsteno s kombijem pripeljal njihov dušni pastir David Taljat.

Iz Göteborga je ob 6.30 avtobus v organizaciji SD Slovenski dom startal kot vedno izpred cerkve. Vmes pa so v hotelu že sprejeli naše letošnje goste iz Moersa v Nemčiji, člane MePZ Slovenski cvet, ki je za to priložnost priromal na Švedsko, da s svojimi lepimi glasovi

in ubranim petjem doda svoj del k slovesnemu bogoslužju. Tudi iz Köpingsa je prihajal avtobus, ki je pripeljal lepo število romarjev iz te skupnosti, obenem pa tudi sodelavce pri organizaciji tombole.

Romarje iz Olofströma in Kallinga je zbrala in tudi organizirala avtobusni prevoz Silvana Stopar, ki z velikim veseljem vabi rojake na vseslovensko romanje in srečanje za binkošti v Vadsteni. Prav tako sta Danni Stražar in Rok Ogrin s kombiji pripeljala rojake iz glavnega mesta Švedske v Vadsteno, kjer so zbrali prvo generacijo, kakor tudi mlade, ki so zadnji čas našli službo v tem mestu.

Nekaj posebnega pa je bilo v srcih rojakov iz Malmöja, saj so s sabo v Vadsteno letos pripeljali tri birmance: Claudio, Tima in Rebeko, pa tudi organista Dominika Krta. Frankbuss je moral startati precej zgodaj, da so po dolgi vožnji pravočasno prispeli k Sv. Brigiti Švedski. Frankbussu hvala tudi za prvo nagrado za letošnjo tombolo. Srečno pot. Veliko pričakovanja je bilo v srcih birmancev ter njihovih botrov in staršev, starih staršev.

Devetdnevnic k Sv. Duhu je gotovo izprosila prelepo vreme in prekrasno vzdušje, ki je prevevalo srca vseh navzočih romarjev, rojakov, ki so se že 45-tič zbrali v srcu Švedske in Evrope, saj je Sv. Brigita Švedska ena izmed sozavetnic Evrope. Slovenskemu vzdušju je poleg slovesne sv. maše dajala ton najprej procesija, ki se je ustavila pri slovenski lipi, kjer so se rojaki ustavili, prisluhnili nagovoru Njegove Ekscelence g. Toneta Kajzerja, našega veleposlanika iz Kopenhagna. Ob koncu nagovora je zadonela »Lipa zelenela je«. Potem pa

je sledila procesija v Klosterkyrka, kjer je bil zaključek slovesnega binkoštnega bogoslužja s slovesno zapetimi litanijami Matere Božje z odpevi, s posvetitvijo slovenskega naroda Mariji Pomočnici kristjanov, blagoslov ter tista znana pesem Marija, skoz življenje, voditi srečno znaš. Sledil je krajši koncert MePZ Slovenski cvet, ki je navdušil in nagovoril srca prisotnih romarjev. Prekrasen zaključek duhovnega dela vseslovenskega romanja in srečanja rojakov za binkošti pri Sv. Brigiti Švedski v Vadsteni.

ZAHVALA: Pri sv. maši smo vsi skupaj že rekli Bogu hvala za vsa ta leta zvestobe Vadsteni, za vsa vseslovenska romanja in srečanja v srcu Švedske.

Hvala našima birmankama Rebeci in Claudii ter birmancu Timu, hvala iz vsega srca našemu msgr. Marjanu Turnšku, nadškofu v pokoju, ki je rad prišel med nas in je potrdil našo mladino, naše birmance v veri, hvala g. Tonetu Kajzerju, našemu veleposlaniku v Kopenhagnu, njegovim zvesti življenjski sopotnici ge. Mileni, ki sta se z veseljem udeležila vseslovenskega

romanja in srečanja Slovencev v Vadsteni, hvala mag. Davidu Taljatu, sobratu v duhovništvu in rojakom iz Švice, ki so z njihovim dušnim pastirjem letos ponovno priromali v Vadsteno.

Hvala MePZ Slovenski cvet, rojakom iz Moersa iz Nemčije, ki so z ubranim petjem povzdignili praznično bogoslužje v Vadsteni ter hvala organistu Dominiku Krtu, ki je spremljal

ljudsko petje na orglah, hvala sodelavcem bogoslužja: hvala bralcem Božje Besede, hvala za branje prošenj za vse potrebe. Hvala Ladu Lomšku, letošnjemu nosilcu križa na začetku procesije. Hvala možem, ki so v procesiji nosili bandera, kar še toliko bolj naredi procesijo svečano. Hvala narodnim nošam, ki so s svojo prisotnostjo dodale svečanosti.

Hvala Alojzu Macuhu, predsedniku SKD Simon Gregorčič iz Köpinga in obenem predsedniku Slovenske zveze na Švedskem, ki je tudi delni sponzor tega srečanja. Hvala za vsa prizadevanja po svojih močeh, kako v okviru Slovenske zveze pomagati, da se omogoči prevoz v Vadsteno, obenem pa tudi delno zmanjšati stroške naše Misije na Švedskem. Hvala za organizirani prevoz z mini avtobusom iz Köpinga. To je vaš velik doprinos k vseslovenskemu romanju in srečanju Slovencev tukaj. Hvala Rudiju Belecju iz SKD Planika iz Malmöja za organizacijo prevoza romarjev z južne Švedske. Hvala Danni Stražar in Roku Ogrinu iz SD Stockholm za organizacijo prevoza romarjev iz Stockholma. Hvala Silvani Stopar za organizacijo prevoza romarjev z vzhodne Švedske, iz smeri Olofström, Kallinge. Hvala Jožetu Zupančiču, predsedniku SKD Slovenski Dom iz Göteborga, ki je tudi letos organiziral avtobusni prevoz v Vadsteno in nazaj ter tako prevzel stroške prevoza naših rojakov z zahodne obale Švedske. Posebej hvala Jožetu Zupančiču za vso pomoč pri organizaciji obiska Slovenskega cveta iz Moersa v času njihovega obiska na zahodni obali Švedske.

Hvala vsem nastopajočim v programu: Viktorju in Leonu, MePZ Slovenski cvet ter ansamblu Vasovalci. Hvala tudi Mariji Kolarjevi iz Göteborga za pomoč pri vodenju kulturnega dela vseslovenskega srečanja. Hvala narodnim nošam: Mariji Kolar, Mariji Perovič ter Karolini Nilsson. Hvala Larsu Olofu Nilssonu, uradnemu fotografu tega romanja in srečanja v Vadstenu. Hvala Jožetu Benigarju za vodenje gostov po zahodni obali Švedske. Prav tako hvala tudi Danni Stražar iz Stockholma za letošnje vodenje gostov po Stockholmu.

Najpristrčnejša zahvala pa gre Misijskemu pastoralnemu svetu: Katarini, Mariji, Sigrid, Silvi, skupaj s pomočniki iz Slovenskega Doma iz Göteborga: Zenonu, Mariji, Mariji, Silvi, Emi, kakor tudi posameznikom od drugod, ki ste pomagali, da je bila dvorana urejena. Hvala vam vsem, ki skupaj z vašim dušnim pastirjem nosite težo dneva romanja za binkošti v Vadsteno.

Hvala za vaše darove za tombolo, hvala za pecivo. Hvala našim sestram Sv. Brigite Švedske za krščansko gostoljubje, ljubečo postrežbo in za vse molitve, ki so velik blagoslov za vse nas, ki se tukaj zbiramo že desetletja. Hvala pastoru Torbjörnu Ahlandu, ki nas vedno z veseljem in velikim spoštovanjem sprejema v klosterkyrka in nam jo daje na razpolago, da smemo tako lepo zaključiti slovensko romanje v cerkvi Sv. Brigite Švedske.

Hvala vsem, ki ste od blizu in daleč in si leto za letom prizadevate za romanje in srečanje v Vadsteni. Hvala vsem in vsakemu posamezniku, vsem neimenovanim, ki ste po svojih močeh pomagali, da smo tudi letos doživeli slovensko romanje in srečanje Slovencev za Binkošti v Vadsteni.

Naj vas vse, ki ste za binkošti romali k Sv. Brigiti Švedski v Vadsteno, ona varuje ter naj vam vsem izprosi varstva in pomoči v življenju, ljubeza zdravja na duši in na telesu, da boste ostali zvesti: materi, domovini in Bogu!

Vaš hvaležni Zvone Podvinski

KULTURA – KULTUR

Gostovanje APZ Tone Tomšič na Švedskem

Letošnjo pomlad je kulturno dogajanje v Stockholmu in Uppsali obogatilo tudi gostovanje Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič pod vodstvom dirigentke Jerice Gregorc Bukovec.

Svojo turnejo so začeli v Hannovru, na Švedskem pa so svoj prvi koncert imeli v Uppsali v cerkvi Sankt Pers kyrka, v petek pa so se predstavili poslušalcem v cerkvi Adolf Fredriks kyrka v Stockholmu. Koncert je bil izredno dobro obiskan in vsi obiskovalci (tako Švedi kot številni Slovenci, ki so se udeležili koncerta) so bili navdušeni nad vrhunskimi izvedbami zbora APZ Tone Tomšič.

V soboto je APZ skupaj z zborom Teknologkören v zgodovinskem muzeju – Historiska museet – znova prepeval in razveselil poslušalce v tamkajšnjem muzeju, ob petih popoldne pa so v katoliški stolni cerkvi v Stockholmu peli med mašo, ki je sicer potekala v švedskem jeziku, vodil pa jo je slovenski duhovnik na Švedskem, g. Zvone Podvinski.

Tisti, ki živimo v Stockholmu, smo veseli, da smo jih lahko prisluhnili na njihovi turneji. Ponosni smo, da so znova dokazali, kakšne vrhunske zборе in zborovodje ima Slovenija.

Hvala Akademskemu pevskeemu zboru Tone Tomšič za njihovo gostovanje na Švedskem!

Malo za informacijo drugim bralcem pa še nekaj podatkov o Akademskem pevskeemu zboru Tone Tomšič in o njihovi nadvse cenjeni dirigentki Jerici Gregorc Bukovec.

Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani združuje študentke in študente fakultet Univerze v Ljubljani, ki sta jim skupna velika ljubezen do petja in želja po vrhunskem umetniškem ustvarjanju. Zbor so vedno vodili priznani zborovodje: France Marolt, Radovan Gobec, Janez Bole, Lojze Lebič, Igor Lavrič, Marko Munih, Jože Fúrst, Jernej Habjanič, Stojan Kuret, Urša Lah in Sebastjan Vrhovnik. Od oktobra 2015 zbor vodi Jerica Gregorc Bukovec.

Jerica Gregorc Bukovec je diplomirala na ljubljanski Akademiji za glasbo. V okviru študijske izmenjave je v švedskem Malmöju eno leto študirala zborovsko dirigiranje v razredu Dan-Olofa Stenlunda. Študij je nadaljevala na Kraljevi akademiji za glasbo v Stockholmu, kjer je v razredu Andersa Ebyja zaključila magistrski študij zborovskega dirigiranja in pri istem profesorju nadaljevala še dodatno leto študija. V času študija na Švedskem je umetniško ustvarjala z zasedbo šestnajstih poklicnih glasbenikov, snemala in pripravila koncert s Švedskim radijskim zborom, koncertirala z Berlinskim radijskim zborom ter s Stuttgart Kammerchor in bila v zadnjih dveh letih dirigentka trem zborom v Stockholmu (Komorni zbor KFUMs, Stockholmski komorni zbor in moški zbor, Stockholmski študentski pevski zbor (Stockholms Studentsångare)). Štiri leta je bila umetniška vodja Komornega zbora Ave, od leta 2015 pa je dirigentka APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Sodelovala je s Komornim zborom RTV Slovenija in Slovenskim otroškim pevskeemu zborom. Na tekmovanju za mlade zborovske dirigente Europa Cantat v Ljubljani je leta 2009 osvojila tretje mesto, na tekmovanju Eric Ericson v Stockholmu pa se je leta 2010 uvrstila med tri finaliste. Na zborovskem tekmovanju v Riminiju 2016 je prejela nagrado za najboljšega dirigenta tekmovanja.

Za svojo nadarjenost je prejela različne štipendije in sicer kar štirikrat s strani Kraljeve akademije za glasbo (Kungliga Musikaliska Akademien) v Stockholmu, je tudi dobitnica štipendije Ministrstva za kulturo v Ljubljani in Glasbene matice Ljubljana ter dobitnica štipendij Eric Ericson in Dan-Olof Stenlund.

Zapis in fotografiji s koncerta v Stockholmu prispevala:

Danni St.

KNJIŽNI KOTIČEK – BOKHÖRNAN

Tokrat ne objavljamo odlomkov iz knjig, posredujemo pa prispevek g. Braneta Kalčeviča.

BIBLOS

Elektronske knjige na spletu

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani (NUK) omogoča brezplačen vpis v NUK za Slovence po svetu. S tem si pridobite možnost prebiranja slovenskih elektronskih knjig, ki so dostopne na portalu www.biblos.si. Na voljo so tudi knjige tujih avtorjev, ki so prevedene v slovenščino.

Kdor se želi včlaniti, naj piše gospe Heleni Janežič na naslednji elektronski naslov: helena.janezic@nuk.uni-lj.si in poslala vam bo navodila. Prijetno branje!

eKnjige na spletu

Pripravil: Brane Kalčevič

SMEH JE POL ZDRAVJA

ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

Jože pravi Janezu: »Ti, ki imaš veliko denarja in imaš doma vso najnovejšo tehnologijo, pojdi v trgovino in kupi robota, ki ga še nimaš.«

Janez: »Pa kaj mi bo ta kup železja, od katerega ni nobene koristi?«

Jože: »Pojdi, postavi se pred njega in mu postavi tri vprašanja, pa če ti pravilno odgovori ga kupi, če ne pa ne.«

»Zmenjeno!«

Odšla sta v trgovino in Janez se postavi pred robota, nekaj časa premišljuje potem pa vpraša: »Hej robot, kaj sedaj dela moja žena?«

Robotu se prižgejo lučke, antene mu izskočijo iz glave in zasliši se kovinski glas: »Biip, biip, tvoja žena pomiva posodo, biip, biip!«

Janez steče k telefonu in pokliče ženo: »Živijo žena, kaj počneš?«

Žena odgovori: »Pomivam posodo!«

Janez ves presenečen takoj spet pristopi k robotu in ga vpraša: »Hej robot, kaj sedaj dela moja hčerka?«

Robotu se spet prižgejo lučke, antene mu izskočijo iz glave in spet se zasliši kovinski glas: »Biip, biip – tvoja hčerka se uči matematiko biip, biip!«

Janez spet steče k telefonu in pokliče hčerko: »Živijo hčerka, kaj počneš?«

Hčerka odgovori: »Učim se matematiko, očka.«

Janez še bolj začuden in presenečen spet pristopi k robotu, ga nekaj časa gleda in si misli: »Postavil ti bom še eno vprašanje, pa bomo videli, če te bom kupil ali ne.«

Nekaj časa premišljuje potem pa zopet vpraša: »Hej robot, kaj počne sedaj moj oče?«

Robotu se spet prižgejo lučke, antene mu izskočijo iz glave in zasliši se kovinski zvok: »Biip, biip – tvoj oče orje njivo biip, biip.«

Janez se nasmeje in reče: »Hej robot, pojma nimaš, moj oče je direktor nekega priznanega podjetja in nikakor ne more orati njive.«

Robotu se spet prižgejo lučke, antene mu izskočijo iz glave in še zadnjič se zasliši kovinski zvok:

»Biip, biip – ti nimaš pojma, ker ne veš, kdo je tvoj oče, biip, biip!«

Bellman är dålig i magen. Han har låst in sig p toaletten och stånkar högt.

Ryssen knackar på dörren.

– Är du fortfarande dålig, Bellman?

– Jaa.

– Men doktorn undersökte ju dig i går...Vad sa hon? – Hon sa att jag bara skulle äta sånt som små barn äter. Det låter ju bra. Men jag litar inte på henne.

– Varför inte?

– Jag har ätit fem legobitar, en blyertspenna och två stenkulor idag men jag är inte ett enda dugg bättre...

Penzionisti so igrali golf. Vsi so se pritoževali...

»Igrišče je predolgo!« je rekel prvi.

»Jame so preveč globoke!« je rekel drugi.

»Vzpetine so previsoke!« se je oglasil tretji.

Nato pa se je oglasil še najstarejši, osemdesetletni Tine: »Če pogledamo vso zadevo še z druge strani, je dobro vsaj to, da smo pri naših letih še vedno na gornji strani trave!«

Policaj: »Gospod, ste kaj popili?«

»Ne, nič.«

»Bova testirala: povejte abecedo nazaj!«

»ž z v u t š s r p o n m l k j i h g f e d č c b a.«

»Neverjetno, jaz tega ne bi mogel niti trezen.«

»Jaz tudi ne.«

21. rojstni dan, Tine iz Bohinja je slišal zgodbi o neverjetni družinski tradiciji.

Pravili so, da so njegov oče, dedek in pradedek na svoj 21. rojstni dan imeli možnost hoditi po vodi čez Bohinjsko jezero, do oštarije, kjer so si privoščili svojo prvo alkoholno pijačo.

Tako je Tine na svoj 21. rojstni dan skupaj s prijateljem Martinom, odveslal na sredo jezera.

Tine je stopil iz čolna in se skoraj utopil. A Martin ga je uspel rešiti iz vode.

Besen in zmeden se je Tine odpravil do svoje babice.

»Babica«, jo je vprašal, »danes je moj 21. rojstni dan. Zakaj torej ne morem hoditi po vodi, tako kot so lahko moj oče, dedek in pradedek?«

Babica se je zazrla v Tinetove oči in odgovorila, »Ker so se tvoj oče, dedek in pradedek rodili januarja. Ti pa si se rodil avgusta.«

Poveljnik gasilcev vstopi v prostor, kjer gasilci preživljajo dežurstvo.

Nasmehne se vsem, počasi stopi do avtomata za kavo, jo počasi srka...

Ko ga gasilci presenečeno in vprašujoče gledajo, kaj naj to pomeni, poveljnik reče: »Fantje, prav počasi se zmigajte, davčna uprava gori!«

Šale sva našli na spletu. :)

NOVICE IZ SLOVENIJE

Blagovna znamka Peko v lasti Alpine

Tržiška tovarna Peko, duh simbola slovenske identitete in simbola slovenske čevljarске industrije, je februarja letos pristala v lasti Alpine, ki je za zaščiteno blagovno znamko odštela 100.000 evrov.

Peko je čevlje izdeloval več kot sto let. Na svojem višku v šestdesetih letih je zaposloval čez pet tisoč delavcev, v začetku lanskega leta pa je šel v stečaj. Blagovna znamka Peko, ki je, tako kot Alpina, zelo dobro uveljavljena v Sloveniji in na trgih nekdanje Jugoslavije, bo Alpini omogočila razvoj maloprodajne mreže na omenjenih trgih ter posledično rast prodaje v segmentu ženske in moške modne obutve.

Z namenom, da Peko kot najstarejša obutvena blagovna znamka ne bi zamrl, so na dražbi kupili tudi kopita in sekalne nože nekdanjega proizvajalca Peko, d.d. Na ta način bodo lahko zvestim Pekovim kupcem v najkrajšem možnem času ponudili najbolj priljubljene modele moške in ženske modne obutve. Alpina je sicer znana predvsem po športni obutvi, ki jo med drugimi uporabljata tudi znani švedski smučarski tekačici Charlotte Kalla in Stina Nilsson. Slovenija pa premore še eno tovarno športne obutve – Planiko.

Za oživitev in nadaljevanje 113 let tradicije Peka pa se trudi tudi Peko kooperativa, skupina pobudnikov in ustanoviteljev zadruga.

Pripravil

Brane Kalčevič

PIKAPOLONICA (Mira Voglar)

Pika, poka, pikapolonica, to sem jaz!
Suknjica rdeča, nekaj črnih pik!
Res nisem velika kot sosedov bik!
Toda vsak, ki me pozna, prav zares me
rad ima! Pika, poka, pikapolonica, to sem jaz!

Vir: splet https://www.freepik.com/free-vector/ladybug-vector_607477.htm«>Designed by Freepik

ČEBELICA (Janez Bitenc)

Od cveta do cveta čebelica
leta in v čašicah sladkih nabira si med.
Po tem pa se zali marjetki za-
hvali in reče veselo: "Tako pridem spet!"
"Le pridi čebelca" de cvetka mar-
jetka, "saj menda je sladkega poln moj cvet."

RECEPTI – RECEPT

Rabarbercheesecake

Ingredienser:

Portioner: Ca 10 bitar

Botten 120 g smör

120 g mörk choklad

1 3/4 dl farinsocker

1 tsk vaniljsocker

1 krm salt

2 ägg

2 1/2 dl mjöl

2 msk kakao

Fyllning

2 mogna bananer

150 g yoghurt

350 g färskost

1 msk limesaft

6 ark gelatinblad

1/2 dl socker

2 dl vispgrädde

Rabarbertopping

500 g rabarber

2 1/2 dl vatten

3 msk socker

2 msk majsstärkelse

Gör så här:

Botten: Värm ugnen till 175°C (160°C varmluft).

Smält smöret och chokladen i en kastrull med låg värme. Låt svalna lite.

Tillsätt farinsocker, vaniljsocker och en nypa salt med elvisp. Tillsätt ägg och rör om ordentligt. Blanda mjöl och kakao väl, sikta gärna.

Fyll i degen i utlagd form (ca 26 cm i diameter, för ca 10 bitar) med bakplåtspapper och grädda i 30 till 35 minuter. Låt svalna.

Fyllning: Mosa bananerna och blanda med yoghurten. Vispa ihop färskost, bananmos och limesaft med elvisp. Låt gelatinbladen mjuka upp i 1 dl kallt vatten (för 6 gelatinblad) i 10 minuter.

Tillsätt socker och värm upp allt under omrörning tills gelatinet och sockret har löst upp sig. Blanda snabbt med färskostkrämen. Vispa grädden hårt och tillsätt den försiktigt. Häll krämen i formen och kyl tårtan i minst 3 timmar.

Rabarbertopping: Tvätta rabarberstjälkarna och skär i bitar. Koka vatten och socker.

Tillsätt rabarbern och koka i 2-3 minuter. Ta rabarbern från spadet och kyl dem. Spara spadet. Rör om maizenan med 4 msk vatten (för 10 bitar) tills den blir jämn och tillsätt rabarberspadet samtidigt som du rör om. Koka upp det igen och låt koka i ca 1 minut under konstant omrörning. Låt sedan svalna, rör om ibland. Tillsätt rabarberbitarna till det ljumma spadet.

Låt svalna och fördela över kakan före servering.

Skutna torta z rabarbaro

Sestavine

*za približno 10 kosov

Podlaga torte: 120 g masla

120 g temne čokolade

1 3/4 dl rjavega sladkorja

1 čajna žlička vaniljevega sladkorja

Ščepec soli

2 jajci

2 1/2 dl moke

2 jedilni žlici kakava

Nadev

2 zreli banani

150 g jogurta

350 g gladke skute oz. kremnega sira (npr. znamke Philadelphia)

1 jedilni žlici soka limete

6 lističev želatine

1/2 dl sladkorja

2 dl sladke smetane za stepanje

Obloga iz rabarbare

500 g rabarbare

2 1/2 dl vode

3 jedilne žlice sladkorja

2 jedilni žlici koruznega škroba

Postopek:

Podlaga (dno): Pečico segrejte na 175 °C (160 °C pri ventilatorski pečici).

V posodici na nizki temperaturi stopite maslo in čokolado. Pustite, da se malo ohladi.

Z električnim mešalnikom dodajte rjavi sladkor, vaniljev sladkor in ščepec soli. Dodajte jajci in dobro zmešajte. Natančno vmešajte moko in kakav in ju pred tem dobro presejte.

Testo vlijte v model za peko, obložen s peki papirjem (približno 26 cm premera, kar pomeni približno 10 kosov), in pecite 30 do 35 minut. Pustite, da se ohladi.

Nadev: Pretlačite banane in jih pomešajte z jogurtom. Z električnim mešalnikom zmešajte pasirano skuto/kremni sir, pretlačene banane in sok limete. Lističe želatine položite v 1 dl hladne vode (za 6 lističev želatine) in jih pustite namočene 10 minut, da se zmehčajo.

Dodajte sladkor in vse skupaj med mešanjem segrevajte, dokler se lističi želatine in sladkor ne stopijo. Na hitro zmešajte s kremo iz skute/kremnega sira. Smetano čvrsto stepemo in jo previdno dodamo skutni zmesi. Kremo vlijte v model in postavite torto v hladilnik za najmanj tri ure.

Obloga iz rabarbare: Operite stebela rabarbare in jih narežite na koščke. Zavrite vodo in sladkor. Dodajte rabarbaro in kuhajte od 2-3 minute. Odstranite rabarbaro iz vode in jo ohladite. Tekočino prihranite. Koruzni škrob zmešajte s štirimi (4) jedilnimi žlicami vode (za 10 kosovo), dokler ne dobite gladke tekočine brez grudic, zatem pa dodajte tekočino, v kateri ste kuhali rabarbaro in ves čas mešajte. Znova zavrite in ob nenehnem mešanju pustite, da se kuha eno (1) minuto. Zatem tekočino ohladite in občasno premešajte. V hladno tekočino dodajte koščke rabarbare

Ohladite in preden postrežete rabarbarin nadev porazdelite po torti.

Vir fotografije: spletna stran <https://www.koket.se/kladdkaka-med-rabarbercheesecake>

Flädersaft:

Ingredienser

Portioner: ca 6 dl

650 g strösocker (650 g motsvarar ca 7 3/4 dl)

5 dl citronjuice (5 dl motsvarar juice från ca 10 citroner)

12 fläderblomsklasar

10 svartvinbärsblad

Gör såhär:

Värm socker och citronjuice i en kastrull under omrörning tills sockret löses upp.

Skölj fläderblommor och vinbärsblad. Lägg blommorna och bladen i en bunke och slå över den varma lagen. Täck med plastfolie eller lock. Låt stå i kylan i 2–3 dagar.

Sila saften och värm sedan upp den på nytt till 85°C. Försök hålla temperaturen på 85°C i 15 minuter.

Häll upp den varma saften på steriliserade flaskor. Förvara mörkt och svalt. Öppnad flaska håller i ca 6 månader. Öppnad flaska förvaras i kylan.

Bezgov sok:

Sestavine

Količina: približno 6 dl

650 g sladkorja (650 g je približno 7 3/4 dl)

5 dl limoninega soka (5 dl je enako soku 10 limon)

12 cvetov bezga

10 listov črnega ribeza

Postopek:

V posodi segrejte sladkor in limonin sok ter mešajte, dokler se sladkor ne raztopi.

Bezgove cvetove in liste črnega ribeza dobro sperite pod vodo. Cveto-ve in liste odložite v skledo in jih prelijte s toplo tekočino. Pokrijte s plastično folijo ali pokrovom. Pustite stati v hladilniku 2–3 dni.

Precedite sok in ga zatem znova segrejte do temperature 85 °C. Poskusite temperaturo 15 minut obdržati na 85 °C.

Vroč sok vlijte v sterilizirane steklenice. Hranite v temnem in hladnem prostoru. Neodprta steklenica se ne pokvari do 6 mesecev. Odprta steklenico je treba hraniti v hladilniku.

SVETOVNI DAN ČEBEL: 20. MAJ

Skoraj vsako nedeljo, če le utegnem, spremljam oddajo "Ljudje in zemlja". To je kmetijska oddaja in v njej razpravljajo o vsem, od kmetijskih dejavnosti do domače hrane in kmečkega turizma.

Včeraj je bila cela oddaja namenjena čebelarjem. Ste vedeli, da so Slovenci dali pobudo, da bi praznovali svetovni dan čebel? Letos je bil prvič 20. maja in tako bo naprej tudi vsako leto. Odvisni smo od teh malih živalic, od tega je odvisno naše življenje in prav tako naše rastline, cvetlice in na splošno narava.

Prvi slovenski čebelar (pravzaprav je bila takrat še Avstro-Ogrska monarhija) je bil gospod Janša, ki se je začel ukvarjati s čebelarstvom. Danes je po Sloveniji preko 250 čebelarskih društev in na milijone čebel. Čebele so zelo občutljive na strupe in onesnaževanje, zato hitro poginejo. Pa tudi čebelarska bolezen v zalegi lahko pomori cele čebelje družine.

V Sloveniji je najbolj poznana Kranjska sivka matica, ki je mirna, delavna in zelo produktivna. Pravzaprav sama sploh ne jé in jo hranijo služabnice. Matica ima običajno na hrbtu piko različne barve (enake barve kot čebelarski časopis, da se ve katero leto je bila dana v panj). Kranjska sivka je druga na svetu (Italijanska čebela je prva) in je na vseh celinah sveta.

So čebelarji, ki samo gojijo čebele in jih prodajajo naprej, matice, ki jih pošljejo naročnikom po svetu. Doma jih imajo zaradi meda. Med je njihova hrana za zimo, ker pa jim to vzamemo, jim je treba to nadomestiti s stopljenim sladkorjem, da preživijo zimo. Čebele poleti živijo samo tri tedne, ker si obrabijo krila in umrejo. Tudi čebelji samci (troti) so v družini čebel, ker oplodijo matico, jeseni pa jih čebele naženejo iz čebelnjaka, da jim jih ni treba hraniti.

Slovenski čebelarji so zelo ponosni na svoj med, ki ga je več vrst: od akacijevega, lipovega, hojevega medu, kostanjevega, medu oljne repice, cvetličnega. Čebele imajo več nalog, od tega, da so stražarji in pazijo na panj, da ne pridejo v čebelnjak čebele iz drugih družin, negovalke in hraniteljice matice. Na zadnjih nogicah nabirajo cvetni prah in ga odnesejo domov, ga tam odložijo, in ko ima med določen odstotek vlage, lepo pokrijejo satovje, ki ga pozneje čebelar vzame ven. Z možem sva imela čebele, sosedge so bili veseli, ker je sadno drevje, grmi malin, borovnice in drugo bilo oplojeno in je bogato obrodilo. Čebele lahko letijo več kilometrov po cvetni prah in tista, ki najde dobro pašo, prileti domov, kroži po panju in potem ji druge čebele sledijo na dobro pašo.

Med je zdrav za pomiritev in se uporablja v kozmetiki, pri prehrani in v zdravilih. Sama sem imela razpoke na rokah, ki so bile krvave in boleče, in ko smo točili med in je bilo veliko pomivanja, so se mi roke lepo zacelile. In kadar se mi roke osušijo in razpokajo, jih umijem z mlačno vodo, namažem z medom, čez noč si na roke dam debelejšše nogavice, zjutraj pa roke sperem pod toplo vodo in po nekaj dneh so znova mehke in lepe. Mnogi čebelarji imajo kmečki turizem in je pri njih mogoče prespati, imajo pa še druge živali in tako je dopust mogoče preživeti zelo prijetno.

V Veržeju imajo čebelarski muzej in tam najstarejši osmero kotni čebelnjak (iz Nemčije), v njem pa razstavljajo orodje in vse pripomočki, ki so jih potrebovali pri tem delu. Danes je veliko nove tehnike, ki olajša delo v čebelnjaku. Za dušo in telo je tudi počitek v čebelnjaku na klopi meditacija, ali pa vdihovanje zraka iz panjev.

Prav zato moramo biti pazljivi, da ne škropimo s strupi in po nedolžnem pobijamo te male živalce, ki nam hočejo samo dobro. Ohranimo naravo za naslednje generacije.

Marija Kolar

V spomin Angeli Budja (* 28. april 1916, + 16. april 2018)

Mama Angela Budja, rojena Bohanec, je zagledala luč sveta 28. aprila 1916 v vasi Godemarci, župnija Mala Nedelja. Ob njenem rojstvu je na soškem bojišču divjala prva svetovna vojna. Doživela je kraljevino Srbov Hrvatov in Slovencev (op. nekaj mesecev je bila najprej Kraljevina Slovencev Hrvatov in Srbov), t. i. Kraljevino SHS leta 1918. Leta 1929 je nastala kraljevina Jugoslavija.

Leta 1935 se je poročila z Avgustom Budjo. Angela je bila najstarejši otrok Bohančevih. Nato se jih je rodilo še 11, dva sta umrla kot dojenčka. V zakonu Budjevih se je rodilo šest otrok, od katerih sta tudi dva umrla kot majhna. Po drugi svetovni vojni je Angela doživela še Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in komunizem, ki je družino Budjevih neprijetno zaznamoval. Očeta so vrgli v zapor. V času ko je bil zaprt, je morala sama skrbeti za otroke. Poleg svojih treh, je skrbela še za nekatere mlajše brate in sestre, kajti mama Alojzija Bohanec jim je umrla 1939. leta, stara komaj 45let. Zaradi neugodnih družbenih razmer se je vsa družina Budjevih v 60-ih letih prejšnjega stoletja drug za drugim izselila in si ustvarila svoj novi dom na Švedskem. Oče Avgust Budja je umrl leta 1987. Ni mu bilo dano dočakati tako zaželjene samostojne Slovenije, o čemer so mnogi pravi Slovenci sanjali. Tudi mamika si ni mogla predstavljati, da bo Slovenija postala samostojna, a je to samostojnost vseeno doživela. Potem, ko je ostala vdova, je izmenično živela in pri kateri od hčera na Švedskem.

Leta 2016 sta skupaj s slovenskim dušnim pastirjem skupaj praznovala 160 let, najprej z zahvalno sv. mašo prvo nedeljo v aprilu v Landskroni. Po sv. maši pa je bilo slovensko praznovanje, ki so jima ga pripravile hčere Gabrijela, Avgušтина in

Olga s svojimi otroki, vnuki in vnukinjami ter so se ga udeležile vse generacije, ki jih je bilo kar pet. Tudi rojaki iz Landskrone in okolice so se udeležili zahvalne sv. maše ter samega praznovanja, kje se je pelo, nazdravljalo slavljenca in kjer so bili gostje postreženi s tortami, na kateri je bila številka 100 in na drugi tudi številka 60. Sama slavljenka mamika Angela je ob 100. rojstnem dnevju 28. aprila 2016 dobila pozdravni telegram in čestitko za tako visok jubilej od kraljevega para, kralja Karla XVI Gustafa in kraljice Silvie. V krogu domačih pa so slavljenko praznovali na njen rojstni dan, kjer se je zbralo okoli 100 ljudi. Pesem, veselje, ki se prelivata skozi slovensko prleško vernost, vse to je mamika živela in pričala s svojo pokončno hojo za Kristusom skozi vse življenjske preizkušnje, ki jo niso zlomile, ampak naredile še močnejšo. Svojim hčeram sta z očetom podarila veselje do petja, saj so bile Trio sester Budja veliko let zelo aktivne na področju petja in so tako posnele veliko pesmi na razne CD-je. Prav tako so nekaj časa ustanovili in pridno vadili ter posneli CD z zborom, kjer so na CD posneli slovenske in švedske pesmi. Hvala tudi mamiki za vzpodbujanje pri tem projektu.

V vsem svojem aktivnem življenju je bila cerkvena pevka. Za petje je navdušila tudi vse svoje potomce in jim s pesmijo v srcu pomagala živeti človeka in kristjana vredno življenje.

V krogu svojih najdražjih je zaspala 16. aprila 2018 v 102. letu starosti. Njena poslednja želja je bila, da bi bila pokopana ob možu na pokopališču pri Mali Nedelji. Večkrat je bila deležna bolniškega maziljenja, še večkrat je bila presrečna, ko ji je duhovnik prinesel sv. obhajilo na dom. In tisto, kar je za kristjana najpomembnejše ob koncu zemeljskega romanja, bila je deležna poslednjega maziljenja ali svete popotnice.

Njeni domači, prijatelji, sosedje ter rojaki iz Landskrone in Helsingborga so se od mamike poslovili s sv. mašo na šesto velikonočno nedeljo, ki pa je tudi prva nedelja v mesecu, ko se rojaki zbirajo pri slovenskem bogoslužju v Landskroni ob 12.30. Tako je bila cerkev enkrat spet polna in petje slovenskih velikonočnih in Marijinih majniških pesmi je spet enkrat zadonelo. Srečanje pri oltarju je bilo ena sama zahvala za tako dolgo, bogato in pričevalno mamikino življenje. Od nje so se zadnjikrat poslovili v cerkvi pri Mali Nedelji 11. maja letošnjega leta, saj je bila mamikina želja, da bo tudi na ta način združena s svojim možem Avgustom. Bogu hvala!

Počivaj v miru ob svojem ljubljenu soprogu!

Hči Gustika Bencek Budja in Zvonko Podvinski

V spomin Alexanderu Flisarju (*1942 -2018)

Večkrat smo ga lahko srečali, nasmejanega možakarja, ki je rad stavil na konje v Nordstanu, poklepetali z njim, mu zaželeli srečo in se razšli. Potem pa izveš, da ga sta ga bolezen in obisk v bolnišnici za vedno utišali. Z mislimi smo pri Alexandru Flisar, ki je pred leti večkrat rad prišel na naše društvene zabave.

Na Švedsko je prišel pri svojih osemnajstih letih in v Göteborgu delal v SKF.

2. maja smo se od njega poslovili v kapeli St. Olofs Kapell na pokopališču Kviberg pokopališče. Obred je bil posveten z lepo glasbo, tako slovensko kot švedsko. Obred je vodil Håkan Andersson, ki je dejal, da ni lepše dežele v Evropi, kot je Slovenija. Tudi sam je bil namreč že večkrat v Sloveniji.

Počivaj v miru, Alexander, in večno luč naj ti sveti.

POLETNE PRIREDITVE V DOMOVINI

Za vse tiste, ki se boste poleti odpravili v Slovenijo in vam morda zmanjka idej, kaj početi, smo za vas izbrali nekaj dogodkov (ki si jih lahko ogledate tudi na spletnih straneh organizatorjev).

Za ljubitelje klasične glasbe ...

36. Festival Radovljica 2018 (od 4. do 21. avgusta 2018)

<https://www.festival-radovljica.si/sl/koncerti-2018.html>

Festival odlikuje kakovostna glasba, saj so programi in izvajalci skrbno izbrani. Nastopajo vrhunski glasbeniki z vsega sveta. Čeprav je festival zvest stari glasbi, se v program uvrščajo tudi sodobnejši izvajalski vložki, gledališče in ples. Sporedi vključujejo rekonstrukcije glasbe iz obdobja pred nastankom glasbene notacije do glasbe 21. stoletja in novih del.

O PRIHAJAJOČEM FESTIVALU 2018:

Na desetih koncertih bo nastopilo 47 umetnikov iz Armenije, Avstrije, Belgije, Danske, Italije, Madžarske, Nemčije, Švedske, Velike Britanije in Slovenije. Repertoar sega od novih rekonstrukcij glasbe 10. stoletja do Maxa Regerja. Kar pet sporedov ali ansamblov je nastalo posebej za festival in trije bodo posvečeni slovenski glasbeni dediščini renesanse, baroka in klasicizma. Dogodki bodo v radovljiški graščini, v cerkvi sv. Petra in v cerkvi Marijinega oznanjenja v Velesovem.

LJUBLJANA FESTIVAL (od 28. 6. do 30. 9.)

Poletni Ljubljana Festival s svojo dolgoletno tradicijo in sporedom vrhunskih umetniških dogodkov izrazito zaznamuje kulturno dogajanje v Ljubljani.

Osrednje prizorišče Festivala Ljubljana je slikovito poletno gledališče Križanke, arhitekturni biser iz 13. stoletja, ki mu je današnja podoba nadel sloviti arhitekt Jože Plečnik.

Festival Ljubljana na Ljubljani (od 29.6. do 2. 7.) bo potekal tudi na turističnih ladjah, ki med plovbo omogočajo edinstven ogled mesta. Na reki bodo nastopali študenti dveh umetniških akademij, Akademije za glasbo ter Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.

Program najdete na spletni strani festivala: <http://www.ljubljanafestival.si/event/ljubljana-festival-na-ljubljani-3/>

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping
www.slovenskazvezasvedskem.com

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

Telefonska številka: +46 (0) 736003092

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD SIMON GREGORČIČ

Preds. Alojz Macuh,
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com
<http://antonbreznik.wixsite.com/simon>

KD SLOVENIJA

Preds. Janez Rampre, 073-344 95 27 Vall-
movägen 10, 293 34 Olofström
janez.rampre@oktv.se

SLOVENSKI DOM

Preds. Jože Zupančič, 031-98 19 37
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marianne.ratajc@byggads.se

SLOVENSKO VELEPOSLANIŠTVO

Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
vkh@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 48
Mobilni telefon: 0709-535401
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
kontakt@planika.se
www.planika.se

SD STOCKHOLM

Preds. Rok Ogrin
C/O Kisovec
Rosendalslinga 3, 186 33 Vallentuna
slovdrustvo.stockholm@gmail.com
[http://slovenskodrustvostockholm.
weebly.com/](http://slovenskodrustvostockholm.weebly.com/)

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Avguština. Budja
C/O Bencek-Budja
Hantverkarg. 50, 261 52 Landskrona
gustibudja@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 0708278757
zvone.podvinski@rkc.si

